

C80 – SLAN9

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2007-2008

11 december 2007

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

SUBCOMMISSIE VOOR LANDBOUW, VISSERIJ EN PLATTELANDSBELEID

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Jan Laurys tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de gevolgen van de herstructurering van Tiense Suiker op de suikerindustrie

Voorzitter: de heer Jos De Meyer

Vraag om uitleg van de heer Jan Laurys tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de gevolgen van de herstructurering van Tiense Suiker op de suikerindustrie

De voorzitter: De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, dames en heren, de Europese herstructurering van de suikerindustrie die in 2005 werd opgestart, heeft, naast een serieuze prijsverlaging, als opzet de productie met zes miljoen ton te verminderen tegen 2010. Er is een herstructureringsfonds voor de begeleiding van de landbouwers opgericht en de regeling voorziet ook in steun aan producenten die hun suikerquotum gedeeltelijk of volledig inleveren.

Het eerste jaar vormde de sanering geen probleem, meer bepaald 1,5 miljoen ton in 2005-2006. In het tweede jaar echter viel de vermindering van de quota stil, meer bepaald 0,7 miljoen ton in 2006-2007. Daarom heeft de Europese Raad een voorstel goedgekeurd, op aangeven van de Europese Commissie, om suikerproducenten ertoe aan te zetten om de sanering sneller door te voeren. Het voorstel werd op 26 september 2007 goedgekeurd en zet suikerproducenten ertoe aan om snel in de saneringsregeling te stappen. Indien ze dit niet doen, verliezen ze de steun van het herstructureringsfonds. Bovendien worden snelle beslissers beloond met een vermindering van hun heffingsbijdragen aan het fonds. Voor het opgeven of verminderen van hun quotum kunnen telers ook een beroep doen op het fonds.

De beslissing van de Südzuckergroep om de suikerfabriek in Brugelette te sluiten, is in ons land een van de eerste gevolgen van deze Europese beslissing. Tiense Suiker, dat deel uitmaakt van de Südzuckergroep en het zekere voor het onzekere wil nemen, heeft ook al beslist om de capaciteit met 13,5 procent in te krimpen. Dat percentage was door de Europese Commissie voorgesteld om de inhaaloperatie tot een goed einde te brengen. Tiense Suiker heeft een plan opgevat om de vermindering af te wettelen op kleine telers, met name zij die een quotum van minder dan 200 ton hebben en ook zij die zich in zone C bevinden, dat wil zeggen het verst van de fabrikant gelegen. In Vlaanderen gaat het om 910 landbouwers of 42 procent van de telers. De landbouwers die verplicht worden te stoppen, krijgen hiervoor van Europa een financiële vergoeding van 43 euro per ton suikerbiet. Andere telers, die vrijwillig stoppen of afbouwen, kunnen door

deze afbakening niet ten volle genieten van de Europese steun. Mijnheer de minister-president, we kunnen ons niet verzetten tegen de herstructureringsmaatregel en de quota die zijn afgesproken op Europees niveau, maar de unilaterale beslissing van de groep zonder overleg met de telers of landbouwers stoort ons.

Mevrouw Katrien Partyka heeft deze vraag in de Kamer ook aan federaal minister van Landbouw, mevrouw Sabine Laruelle gesteld. Minister Laruelle toonde veel begrip voor de situatie van de Tiense landbouwers en zou de zaak bekijken met haar gewestelijke collega-minister. Ze wil maximale aandacht besteden aan de problemen van de kleine producenten. Mijnheer de minister-president, zult u Tiense Suiker ervan proberen te overtuigen om de daling van de quota te spreiden over verschillende bedrijven? Het is een beetje gek dat kleine telers vlakbij verplicht worden te stoppen, terwijl er misschien elders grote telers vrijwillig willen stoppen maar niet kunnen. Dit is een eenzijdige en autoritaire manier van saneren. Er was beter overlegd met de verschillende telers om op een ernstige manier de afbouw van de quota te realiseren. Wat is de stand van zaken in het interprofessioneel akkoord?

De heer Jos De Meyer: Mijnheer de minister-president, ik wil een bijkomende vraag stellen. Wat zijn de rechtstreekse en onrechtstreekse consequenties van de Europese herstructurering voor de suikerfabriek van Moerbeke? Die fabriek is niet alleen belangrijk voor de werkgelegenheid in deze gemeente en omgeving, maar nog veel belangrijker voor de landbouwsector en meer specifiek de bietentelers in Vlaanderen.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Laurys, de herstructurering van de Europese suikernijverheid wordt geregeld in verordening nummer 320/2006 van de Raad van 20 februari 2006 tot instelling van een tijdelijke regeling voor de herstructurering van de suikerindustrie in de Europese Gemeenschap en in verordening nummer 968/2006 van de Europese Commissie. Artikel 3 van verordening nummer 320/2006 vermeldt in de tweede alinea van lid 2 dat alleen van het quotum kan worden afstand gedaan na overleg in het kader van de desbetreffende sectorale overeenkomsten. Artikel 2 van verordening nummer 968/2006 bepaalt de voorwaarden tot overleg in het kader van de sectorale overeenkomsten, dus de genodigden, het te bespreken plan, minimum aantal vergaderingen, standpuntbepalingen en dergelijke meer.

Het verplichte overleg tussen de suikerbietelers en de suikerfabrikant met betrekking tot de sluiting van

Brugelette vond plaats op 6 en 13 november 2007. Op de laatste vergadering van 13 november waren meerdere afgevaardigden van de Confederatie van Belgische Bietenplanters (CBB) en van de suikerfabrikant Tiense Suikerraffinaderij nv, onderdeel van Südzucker, aanwezig. Er kan dus geenszins sprake zijn van een unilaterale beslissing. Het voorstel om de vermindering van het quotum, dus de leveringsrechten, te verdelen over de planters met een quotum van minder dan 200 ton en planters uit zone C werd ter discussie voorgelegd en is nog niet definitief beslist. De CBB heeft trouwens als genodigde het recht om schriftelijk opmerkingen gericht aan de suikerfabrikant te formuleren, die dan als bijlage bij de herstructureringsaanvraag gevoegd moeten worden. Dat is ook gebeurd.

Mijnheer Laurys, ik deel niettemin uw bezorgdheid. Een lineaire vermindering van de quota waarbij de planters een gelijke behandeling krijgen, heeft de voorkeur van de planters en is niet discriminerend. De herstructurering van de Europese suikernijverheid heeft echter niet alleen tot doel de Europese productie met 6 miljoen ton suiker te doen dalen, maar eveneens om de meest competitieve regio's in Europa overeind te houden. Daarom weegt het element competitiviteit zo sterk door bij de onderhandelingen tussen planters en suikerfabriek.

U zei dat deze vraag ook aan minister Laruelle is gesteld, maar ze heeft daar niet echt zware bevoegdheid in, om niet te zeggen geen. Zelf kan ik ook niet interveniëren in dit dossier omdat de afspraken over de al dan niet lineaire verdeling van de quotumvermindering in onderling akkoord tussen planters en suikerfabriek moeten worden gemaakt. De rol van de overheid kan er enkel in bestaan het akkoord tussen de partijen te bekrachtigen. Wel kan ik meegeven dat de Tiense Suikerraffinaderij in haar herstructureringsaanvraag verklaard heeft de quotumvermindering te verdelen over al haar fabrieken op een manier die nader zal worden bepaald in het kader van een interprofessioneel akkoord. Minister Laruelle wil voor het goede opkomen, maar heeft daar net zoals ik weinig of geen bevoegdheid over.

Het interprofessioneel akkoord met betrekking tot de vermindering van de leveringsrechten wordt nu druk onderhandeld om de quotakorting van 13,5 percent op een correcte manier toe te passen op het niveau van de individuele planters.

Beide partijen van de suikersector zullen toegevingen moeten doen, maar na navraag bij mijn administratie heb ik vernomen dat de eerste stappen in de richting van een interprofessioneel akkoord zijn gezet en dat beide partijen hopen voor eind december tot een akkoord te kunnen komen. Ik heb er het volste vertrouwen in dat de suikersector naar goede gewoonte tot een evenwichtig akkoord zal komen waarbij de belangen van beide partijen zullen worden gerespecteerd.

Mijnheer De Meyer, u had nog een bijkomende vraag over de suikerfabriek in Moerbeke. Net zoals de Südzuckergroep heeft ISCAL Sugar aan haar planters laten weten alvast 13,5 percent van haar quotum in te leveren. Ook voor deze teruggave van quotum dient een interprofessioneel akkoord met voorafgaandelijk overleg te worden afgesloten.

De logica voor beide om een quotum van 13,5 percent in te dienen – dezelfde hoeveelheid als de preventieve onttrekking van vorig jaar – bestaat erin dat ze op die manier dit jaar niet verplicht zijn om de zogenaamde herstructureringsheffing van 113,3 euro per ton quotum voor verkoopseizoen 2008-2009 aan het herstructureringsfonds te betalen. De top up die planters ontvangen bij een herstructureringsaanvraag ingediend voor 31 januari 2008, is daarenboven ook interessant en bedraagt 237,5 euro per ton suiker

In tegenstelling tot de situatie van Südzucker, waarbij een officiële herstructureringsaanvraag voor de verkoop van 13,5 percent van het quotum werd ingediend op 26 november 2007, heeft ISCAL Sugar nog geen officiële aanvraag ingediend voor de verkoop van 13,5 percent van haar quotum. Dat ze bijkomend zou overgaan tot een feitelijke sluiting van een van haar bedrijven, werd ons zeker niet meegedeeld. De steun die het bedrijf en de planters ontvangen bij een feitelijke ontmanteling van een productie-installatie, is wel een belangrijk stuk hoger dan bij de verkoop van een deel van de productiecapaciteit van die productie-installatie. Het gaat om 625 in plaats van 218,75 euro per ton voor verkoopseizoen 2008-2009.

De voorzitter: De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys: Mijnheer de minister-president, ik dank u voor uw antwoord. Ik begrijp dat een rechtstreekse inmenging in de beslissing bijna niet mogelijk is. De vraag aan minister Laruelle was misschien niet helemaal terecht, maar mevrouw Partyka is nog heel nieuw in deze materie en zal de bekommernissen vanuit haar regio hebben willen overbrengen. Heb ik het goed begrepen dat het akkoord hoe dan ook de goedkeuring van de minister moet krijgen?

Minister-president Kris Peeters: Inderdaad.

De heer Jan Laurys: Ik vermoed dan ook dat er nog overleg zal komen en dat er nog zal kunnen worden gewezen op het onlogische van het voorstel van Tiense Suikerraffinaderij. Mijnheer de minister-president, ik vraag u om eerder op het informele dan het formele bevoegdheidsniveau uw invloed aan te wenden in de hoop dat een oplossing van het gezond verstand kan zegevieren.

De voorzitter: Het incident is gesloten.